

## Osman Akalın ile edebiyata dair...

Hayatının neredeyse 30 yılında kelimeler, duygular ve fikirlerle uğraşmış bir isim o...

# T24

14 Aralık 2011 03:00

### İŞİL ÖZ/T24

Hayatının neredeyse 30 yılında kelimeler, duygular ve fikirlerle uğraşmış bir isim o. Tanıdığım en bilge kişilerden biri... TRT Radyosu'nda yayınlanan 'Zamanın Ruhü' adlı programdan haberdarsınızdır belki. İşte o kişi, programın metin yazarı Osman Akalın'dan başkası değil. İnsanlık tarihine yön veren, siyasi ve sosyal yaşamı biçimleyen olaylar, buluşlar, söylevler ve insanlara dair yazan Akalın, radyo için kaleme aldığı metinler ile dikkat çekiyor.

Akalın, yazarlığa çizgi roman ile başlamış. 12 yaşındayken karikatürler hazırlamış ve yazım macerası, gençlikte şiire yönelmesi ile devam etmiş. İlerleyen zamanda öyküler, romanlar, oyun, senaryo ve radyo için kaleme aldığı metinler ile bu serüven sürmüştür, sürüyor.

Aynı zamanda tıp doktoru olan Akalın'ın ilk öyküsünün 1997'de Varlık dergisinde yayımlandığını, Kavram ve Karmaşa, Kötü Tüccarlar dergilerinde de öykülerine rastlayabileceğinizi belirtiyim. 2005'te 'En İyi Korunan oda' isimli öykü kitabı, 2006'da da 'Yükseklerde' isimli romanı çok konuşulmuştu. 'Renkler' isimli öyküsüyle edebiyatçılar derneği ödülünü aldı. Frankfurt kitap fuarında Türk yazarları tanıtan genç yazarlar kataloğunda yer aldı.

Şu sıralar yeni kitabının baskısı ile meşgul olan Akalın ile T24 için görüştüm.

Söyleşimiz klasik bir soru ile başladı: **“Ne için yazıyorsunuz?”**

Ne için yazdığımı gerçekten bilmiyorum. Önceleri fark edilme, beğenilme, sevilme isteğimin bana yazdırdığını sanırdım. Ama bugün daha farklı bakıyorum. Sanıyorum yazmanın çekiciliği öğrenme isteğinden kaynaklanıyor, ve bir de yazarken, bir bulmaca hazırlarmış gibi tuzaklarla ve ip uçlarıyla

# T24

uğraşıyorsunuz. Bu da çocukluğumdan beri çok hoşlandığım bir uğraş. İnsanlara kendi çözebilecekleri belki biraz uğraşacakları ama sonunda mutlaka hoş vakit geçirmiş olduklarını düşünecekleri problemler bulmaya, üretmeye bayılıyorum.

## **Kelimeler ile kurduğunuz bağı nasıl tarif edersiniz?**

Kelimelerin yalnızca anlamlarıyla değil uzayda kapladıkları yerleriyle de ilgileniyorum. Yani ses değerleriyle de ilgileniyorum. Sarı öyküsü ve bir mermi çekirdeğinin seyir defteri bu kaygılarla yazılmıştı. İçerdikleri sessiz harfler nedeniyle ve bu seslerin tekrarıyla bir melodi yakalamaya çalışmışım.

## **Öykücü, radyo/tiyatro metin yazarı, şair... Bu çeşitliliğin niteliği etkilememesini nasıl başarıyorsunuz?**

Aslında garip bir şekilde ilgilendiğim her dal diğerini besliyor. Bazı metinleri yalnızca para için yazıyorsunuz. Tabii ki estetik kaygınız daima oluyor. Ama şiir yazarken ya da uzun süredir aklınızda olgunlaştırdığınız bir öyküyü ortaya çıkarırken kendi kriterleriniz daha ön planda oluyor. Edebiyatın en çok sevdiğim yönü de bu zaten. Kalıplarınız belli ama o kalıplar içinde özgün olmak bunu buz dansında zorunlu hareketleri kendi estetik kaygılarınızla uygulamaya benzetiyorum.

## **Ya başat olan tür hangisi sizde?**

Kesinlikle roman.

## **‘En iyi korunan oda’dan bugüne neler değişti?**

Ben ilk romanımı parçalamak zorunda kalmışım. Çünkü kimse anlamamıştı. En iyi korunan oda da ilk romanımın bazı bölümlerini kullandım. Öykü olarak okundular ve beğenildiler. Ben kendi akımını oluşturacak kadar güçlü bir yazar olduğumu çok geç kavradım. Belki bir gün edebiyatı değiştirmeyi yeniden denerim ama şimdilik herkesin anlayacağı metinler yazmayı sürdürüyorum.

## **‘Yükseklerde’ adlı romanınız da çok dikkat çekti, yaşadığımız onca deneyimi belkide sadece romanlar taşıyabilir sırtında, ne dersiniz?**

Roman ömür gibi. Etkileri öyküden de, şiirden de daha güçlü. Yaşam nasıl ki sizi zorlayarak, umut vererek, eğlendirerek, üzerek öğretirse roman da öyle öğretiyor. Öykünün ve şiirin vurucu etkileri romanın güçlü etkisi yanında saman alevi gibi kalıyor. Ama o saman alevleri de bazen yaşamın en iyi anıları gibi romanın gücüyle kıyaslanacak parlaklıklara ulaşabiliyor.

## **Yeni kitabınızı nasıl tanımlarsınız?**

Yaşam devam ediyor. Evet aynen öyle. Hem denediğim benim için çok yeni teknikler olacak kitapta hem

eski öykülerin devamı hem de adımı daha belirgin kılma çabam. Yani yaşam devam ediyor.

# T24

**Hazırladığınız son romanınızda da karakterlerle maceraya çıkacağımız kesin, peki birlikte mi yol alacağız, yoksa onları izleyecek miyiz?**

Benim öykülerimde, romanımda da okuyucu sonunda ne olacağını bilir. Kahraman dışındaki karakterlerden de sonunda ne olacağını bilenler vardır. Okuyucu o sonuca nasıl gidildiğini izler. Eminim elinde olsa kahramanla konuşmak onu uyarmak veya eşlik etmek ister ama bu mümkün değil. En azından şimdiye kadar mümkün olmadı. Ben yazarlığım boyunca ne oldudan çok nasıl olduyla ilgilendim. Bu nedenle de olay örgüsünü okuyucudan asla saklamadım. Okuyucuya verecek daha değerli tatlar olduğunu düşündüğümünden merak unsurunu asla olaylar için kullanmadım. Yani onları izlemeyeceğiz. Birlikte yol alacağımız da şüpheli ama dokunmak, özür dilemek, sevmek isteyeceğimiz kesin çünkü onları anlayacağız.

**Kitapla ilgili nasıl tepkiler bekliyorsunuz?**

Artık kimseden bir şey beklememeyi öğrendim ama biraz para hiç fena olmazdı.

**Günümüz öyküsünü/ öykücülüğünü nasıl yorumluyorsunuz?**

Bence geçiş dönemindeyiz. Edebiyatın 19. yüzyılda yaşadığına benzer bir evrim geçireceğine inanıyorum.

**Öykünün (edebiyatın) sorunlarına değinmenizi rica etsem...**

Tolstoy gibi Zola gibi yazarlar bu gün elektronik oyunlara veya filimlere katkı yapıyor. Dolayısıyla onlar gibi değerli yazarlar şu an bildiğimiz anlamda edebiyat için üretmiyor. Büyük yazarların başka alanlara yönelmesi edebiyatı rehbersiz bırakıyor. Hele hele edebiyat dergilerinin yayınevlerinin yeterli estetik kaygıyı taşımayan kişilerce yönetilmesi zaten yetenekli yaratıcıları elektronik dünyasına kaptırmış olan edebiyat dünyasını çölleştiriyor. Ama söylediğim gibi edebiyat da zaten evrimleşmeye hazırlanıyor. Benim umudum var henüz yazılmamış metinler bizi bu güne kadar yazılanlardan çok daha fazla etkileyecek. Buna yürekten inanıyorum.

**Bir öyküyle yolculuğununuz (nasıl oluşuyor bir öykü, yazma süreci, neler yaşıyorsunuz/ duyumsuyorsunuz..?)**

Trafik lambasında beklerken diyaloglar kafanızda uçuşuverir, ya da bir kadının üzerinde gördüğünüz elbise sizde çağrışımlar doğurabiliyor. Yazmak kesinlikle eğlenceli bir uğraş. En zor kısmı alkış beklediğiniz dönem.

**Kısa öykü/ kısacık öykü üzerine düşüncelerinizi merak ediyorum...**

Satranç oynarken o açılımlardan, hata yapmaktan korkarak uzun uzun düşündüğünüz dönemden kurtulduğunuz bir oyun var. Biz ismine yıldırım diyorduk ama başka bir ismi var mı bilmiyorum. Yıldırımda çok hızlı oynamanız esas. Yine satranç taşlarıyla ve satranç kurallarıyla oynuyorsunuz ama çok hızlı. Hatta çok çok hızlı. Kısa öykü böyle bir şey. Yıldırım oyunu gibi.

### **Ustalarınız/ severek izledikleriniz?**

Tarık Dursun, Tarık Buğra, Kemal Tahir, Aziz Nesin aslında bütün yazarlardan besleniyorsunuz.

Sezgin Kaymaz, İhsan Oktay Anar, Ergin Çiftçi, Bünyamin Küçükkürtül, Graham Swift severek izlediklerim.

### **Dünyada Türkçe öykü üzerine görüşleriniz?**

Daha özgün yazarlar çıkarmalıyız.

### **Edebiyat tarihinin unutulmaz eserleri diye mimledikleriniz?**

Bütün klasikleri beğenirim ya da şöyle söyleyeyim itiraz edebileceğim bir klasikle karşılaşmadım henüz. Homeros'un İlyada'sı hala en unutulmaz metin bence. Ademle Havva'nın Güncesi (Mark Twein), Dönüşüm (Kafka), Günlerin Köpüğü (Boris Vian), Bir Yerde (Jerzy Kozinsky) ise modern klasiklerden çok beğendiklerim. Dostoyevsky'nin ve Budala'sının da ayrı bir yeri vardır gönlümde. Bir de Graham Swift'in Son İçkiler romanını anmalıyım.Ve tabii Çehov'u.

### **Son otuz yılın toplum yaşamında önemli etkileri var. Bunlardan biri olarak günlük yaşamımızda kitap, şimdi nasıl bir rol oynamakta? Okumaz mı olduk?**

19.yydaki bir yazarın fil kelimesini metninde kullandığında yarım sayfalık fili anlatan bölüm zorunluydu ama şimdi fil kelimesini kullandığında bütün okurların zihninde aynı çağrışımı yapacaktır. Öyleyse tasvir önem yitiriyor ama aynı zamanda da değer kazanıyor. Edebiyatın geçireceğini söylediğim evrim bu nedenle gerekiyor. Hiç bir şey elli sene öncesindeki gibi değil, romandanö öyküden veya şiirden bunu beklemek akıllıca olmaz.

### **Güncel gelişmeler (yazarken ve konuşurken) dilde ve belki sanatta da daha özgür olabilme sonucunu doğurdu mu?**

Bunu bilemiyorum.

### **Bir gününüz nasıl geçiyor?**

Aslında çok sıradan bir yaşamım var. Evden işe, işten eve. Çocuklarımla, eşimle ilgilenmek bütün vaktimi alıyor. Ve ben bu durumdan çok memnunum. Yazı işleri herkes uyuduktan sonra ya da iki arada bir derede...Ama böyle dar vakitlerde daha heyecan verici ilerliyor.

### **Türkiye ile ilgili sizi en çok ne dertlendiriyor?**

Tabii ki terör Türkiye'nin birinci öncelikli sorunu. Diğer sorunlar terörün türevleri. Göç, askeri harcamalar, işsizlik, cari açık, hatta nüfus artışı hepsi, hepsi terörle bağlantılı sorunlar. Kanser hastasının problemi tek bir organındadır ama bütün bedenini etkiler. Zayıflama, iştahsızlık, halsizlik, kansızlık, yorgunluk hepsi kanser nedeniyledir. Terör bence Türkiye'nin kanseridir.

### **Sahi, kimdir Osman Akalın?**

Anadolu'nun bir lokma bir hırka gözü tokluğuna uyan ama gerektiğinde dünyayı değiştirmekten çekinmeyecek biridir Osman Akalın.

BU HABERİ, T24 ABONELERİNİN DE SAĞLADIĞI KATKIYLA  
OKUYORSUNUZ.